

FRÉTTABRÉF BSSL

Kynbótasýningar hrossa 2008

Senn líður að kynbótasýningum og því rétt að kynna þær. Reiknað er með því að dómur standi samfleytt frá 13. maí til 13. júní. Sýningar á Suðurlandi verða að venju þrjár. Að þessu sinni verður fyrsta sýningin í Víðidal en þar var síðast haldin kynbótasýning árið 2001. Tvær dómnefndir verða að störfum á Sörlastöðum og trúlega einnig á Hellu en endanleg ákvörðun verður tekin um það þegar þátttaka er ljós. Stefnt er að sýningu í Hornafirði ef næg þátttaka fæst, lágmarks skráing eru 15 hross. Fagrað hefur ákveðið í samráði við FEIF að leyfilegt verði að koma með hross einvörðungu í reiðdóm. P.e.a.s. eigandi getur valið að láta byggingardóm standa hafi hrossið verið dæmt fullnaðardómi á síðustu 60 dögum. Aðeins er val um síðasta dóm.

Sýningar í umsjón Búnaðarsambands Suðurlands eru:

• **Víðidalur í Reykjavík dagana 13. til 16. maí**

Tekið við skráningum í síma 480 1800 dagana 29., 30. apríl og 2. maí.

• **Héraðssýning Gaddstaðflötum dagana 19. til 30. maí**

Tekið við skráningum í síma 480 1800 dagana 6., 7. og 8. maí.

• **Sörlastaðir í Hafnarfirði dagana 2. til 13. júní**

Tekið við skráningum í síma 480 1800 dagana 20., 21. og 22. maí

• **Hornafjörður 2. júní**

Tekið við skráningum í síma 470 8088 dagana 26. og 27. maí

Eingöngu verður tekið við skráningum í þrjá daga fyrir hverja sýningu því reynslan hefur sýnt að langflestir eru að skrá síðustu dagana fyrir sýningu. Það er um að gera að skrifa hjá sér hvenær skráningar hefjast á hverja sýningu. Hægt verður að skrá hross til sýningar á heimasíðu Búnaðarsambandsins, www.bssl.is.

Athygli er vakin á því að ekki mun endalaust verða tekið við skráningum, þegar sýning er fullbókuð verður ekki tekið við frekari skráningum jafnvel þó að skráningarrestur sé ekki útrunninn. Það verður því í gildi frumskógarlög málið fyrstir koma fyrstir fá eða réttara sagt, fyrstir borga fyrstir fá. Mikil ásókn hefur oft viljað verða í síðustu sýninguna og endalaust tekið við skráningum. Það mun ekki verða gert að þessu sinni vegna þess að ekki er svigrúm til að bæta við dögum. Hægt verður að bæta við dögum framan við sýninguna í Víðidalnum en ekki aðrar sýningar.

EFNI BRÉFSINS:

Samþykktar tillögur og ályktanir á 100. aðalfundi BSSL.....	2
Rekstrargreiningar Sunnu-bænda.....	3
Ný stjórn BSSL	4
Besta nautið 2001.....	4
Rafmagnstafla brennur yfir	4

Sýningargjald á hvert hross er 12.000 kr. Ef hross er einvörðungu skráð í byggingardóm eða hæfileikadóm er sýningargjaldið 8.000 kr. Það skal hins vegar skýrt tekið fram að nauðsynlegt er að geta þess um leið og hrossið er skráð að það eigi einungis að mæta

í byggingardóm eða hæfileikadóm, ef það er ekki gert er lítið svo á að það eigi að fara í fullnaðardóm. Hafi greiðsla ekki borist í síðasta lagi í lok síðasta skráningardags er viðkomandi hross ekki skráð í mót.

Sýningargjöld er hægt að greiða á skrifstofu Búnaðarsambandsins að Austurvegi 1 á Selfossi eða inn á reikning nr. 0152-26-1618, kt: 490169-6609. Ef greitt er í banka er mikilvægt að biðja bankann um að faxa strax greiðslukvittun til Búnaðarsambandsins, faxnúmerið er 480-1818. Mjög brýnt er að merkja greiðslu með númeri og nafni hrossins.

Ef greitt er í gegnum netbanka vinsamlegast sendið greiðslukvittun á netfangið helga@bssl.is. Hægt er að greiða sýningargjöld með kreditkort. Endurgreiðsla á sýningargjöldum kemur aðeins til greina ef látið er vita um forföll áður en sýningar hefjast eða lögð fram vottorð frá dýralækni. Ekki er um fulla endurgreiðslu að ræða heldur einungis 8.000 kr fyrir hross sem hefur verið skráð í fullnaðardóm en 5.000 kr fyrir þau hross sem hafa einungis verið skráð í byggingar eða hæfileikadóm.

Rétt er að minna á eftirfarandi:

- Allir stóðhestar sem koma til kynbótadóms fimm vetra og eldri þurfa að vera DNA-greindir til staðfestingar á ætterni. Taka þarf stroksýni úr nös og þarf vitneskja um sýnatöku að liggja fyrir í WorldFeng fyrir sýningu.
- Allir stóðhestar 5 vetra og eldri sem koma til dóms þurfa að skila inn vottorði um að úr þeim hafi verið tekið blóðsýni. Ekki þarf að framvísa vottorði fyrir hesta sem þegar liggur fyrir í WF að búið er að taka blóð úr.
- Hófar mega ekki vera lengri en 9,0 cm. Undantekningar frá þessari reglu má gera þegar hæð á herðar mælist 137-144 cm, mælt með stangarmáli, en þá má hóflengd vera allt að 9,5 cm og ef hæðin er 145 cm eða meira má hóflengdin vera allt að 10,0 cm. Ekki má muna meira e 2 cm á lengd fram- og afturhófa.
- Hámarksþykkt skeifna er 8 mm og hámarksbreidd 23 mm. Sama breidd skal vera á fram- og afturfótaskeifum.
- Viðbót við áður samþykktar reglur varðandi röntgenmyndir. „Hestur hlýtur ekki dóm nema myndataka hafi farið fram og niðurstöður liggja fyrir í WorldFeng.“ Á komandi ári þurfa 5, 6, 7, 8 og 9 vetra hestar að vera myndaðir. Hestar fæddir árið 1998 eða fyrr þurfa ekki að vera myndaðir.

Eftirfarandi þarf að gera með góðum fyrirvara fyrir sýningar: Láta taka stroksýni og blóðsýni úr stóðhestum 5 vetra og eldri. Röntgenmynda stóðhesta sem eru 5, 6, 7, 8 og 9 vetra þar sem hestur fær ekki dóm nema niðurstöður liggja fyrir í WorldFeng. Reglur um kynbótasýningar má sjá í heild sinni á slóðinni www.bssl.is.

Að gefnu tilefni skal það tekið fram að öll hross sem koma til dóms verða að vera einstaklingsmerkt, þ.e. frost- eða örmerkt.

Halla Eygló Sveinsdóttir
Hrossaræktarráðunautur Bsb. Suðurlands

Samþykktar tillögur og ályktanir á 100. aðalfundi BSSL

Eftirfarandi tillögur og álögur voru samþykktar á aðalfundi Búnaðarsambands Suðurlands í Aratungu þann 18. apríl sl:

Tillaga 1

Aðalfundur Búnaðarsambands Suðurlands haldinn í Aratungu 18. apríl 2008, beinir því til stjórnar að auka upplýsingastreymi um starfsemi Stóra- Ármótsbúsins og þær rannsóknir sem þar fara fram. Eins verði tryggð gagnvirk samskipti rannsóknaaðila við bændur á svæðinu.

Greinargerð:

Tilraunastöðin að Stóra-Ármóti hefur frá upphafi borið þungann af því rannsóknastarfi sem unnið er í nautgriparækt hérlendis. Eins hefur stöðin þá sérstöðu að vera að fullu í eigu heimamanna og staðsett í einu blómlegasta landbúnaðarhéraði landsins. Mikilvægur grunnur öflugs tilraunastarfs er gott og gagnvirkt upplýsingaflæði milli rannsóknaaðila og bænda. Staðsetning tilraunastjóra Stóra-Ármóts á svæðinu og tengsl hans við kúabændur hér hafa skipt miklu máli í þessu tilliti og hafa oftast verið með ágætum.

Með sameiningu alls tilraunastarfs í nautgriparækt undir Landbúnaðarháskólann á Hvanneyri hefur dregið úr beinni aðkomu bænda á svæðinu við starfsemina á Stóra-Ármóti. Fundurinn leggur áherslu á að breytt fyrirkomulag þessara mála verði ekki til að draga úr tengslum tilraunastarfsins við kúabændur á svæðinu.

Tillaga 2

Aðalfundur Búnaðarsambands Suðurlands haldinn í Aratungu þann 18. apríl 2008 beinir því til sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra, vegna fyrirhugaðrar upptöku matvælalöggjafar ESB, að eftirfarandi verði gert:

- Að áhrif þess á starfsskilyrði landbúnaðarins verði skoðuð í samstarfi við hagsmunaaðila.
- Að stefna stjórnvalda í tollamálum á hverjum tíma sé ljós og fyrir-sjáanleg.
- Að við allar breytingar á starfsskilyrðum verði þess gætt að landbúnaðurinn fái eðlilegan aðlögunartíma.
- Að tryggt verði að umræddar lagabreytingar skapi ekki aukna hættu varðandi lýðheilsu og dýraheilbrigði.
- Að matvælaöryggi þjóðarinnar verði tryggt til framtíðar með framleiðslu íslenskra búvara.

Tillaga 3

Aðalfundur Búnaðarsambands Suðurlands haldinn í Aratungu þann 18. apríl 2008 samþykkir að fela stjórn Búnaðarsambands Suðurlands að leita leiða til að koma á einföldu en skilvirku rafmagnseftirliti í sveitum.

Greinargerð:

Þau miklu tjön sem orðið hafa í eldsvoðum að undanförunu kalla á aðgerðir. Eftirlit með raflögnum og búnaði í útihúsum er líklega áhrifamesta aðgerðin sem um er að ræða. Því er hvatt til að Búnaðarsamband Suðurlands hafi forgöngu um að koma á einhverskonar eftirliti sem hjálpi bændum að hafa hlutina í lagi. Ef til vill mætti ná samstarfi við tryggingafélag um framkvæmdina.

Tillaga 4

Aðalfundur Búnaðarsambands Suðurlands haldinn í Aratungu þann 18. apríl 2008 lýsir þungum áhyggjum af afkomu kjötframleiðslugreina í landinu, leggi stjórnvöld niður úttlutningsskyldu á dílkakjöti eða lækki tola á innfluttar kjötvörur. Við þær aðstæður yrði vonlaust að sækja þær miklu verðhækkningar, sem orðið hafa á aðföngum, í hærra afurðaverði. Fundurinn skorar á stjórn Búnaðarsambands Suðurlands að beita sér fyrir hönd bænda, til að ekki komi til uppnáms á kjötmarkaði og algers hruns í afkomu bænda.

Tillaga 5

Aðalfundur Búnaðarsambands Suðurlands haldinn í Aratungu þann 18. apríl 2008 skorar á fjármálaráðherra að lækka gjöld og skattaálögur á díselolíu.

Tillaga 6

Aðalfundur Búnaðarsambands Suðurlands haldinn í Aratungu þann 18. apríl 2008 skorar á umhverfisráðherra og Framkvæmdanefnd búvörusamninga að auka framlög til Landbótasjóðs.

Greinargerð:

Í Landbótasjóði eru nú 20 milljónir en til að geta staðið við þær áætlanir sem þegar er verið að vinna eftir þarf sjóðurinn að vera 40 milljónir og æskilegt er að geta hafið ný verkefni.

Tillaga 7

Aðalfundur Búnaðarsambands Suðurlands haldinn í Aratungu þann 18. apríl 2008 beinir því til Matvælastofnunar að auka fræðslu um þá hættu sem fylgir heyflutningum og flutningi á tækjum, tengdum heyskap og jarðvinnslu, milli varnarhólfa.

Tillaga 8

Aðalfundur Búnaðarsambands Suðurlands haldinn í Aratungu þann 18. apríl 2008 samþykkir fjárhagsáætlun Búnaðarsambands Suðurlands fyrir árið 2008.

Tillaga 9

Aðalfundur Búnaðarsambands Suðurlands haldinn í Aratungu þann 18. apríl 2008 leggur til að við gerð fjárhagsáætlunar Kynbótastöðvar Suðurlands fyrir árið 2008 verði sæðingagjöld óbreytt, kr. 500,- á kú.

Tillaga 10

Aðalfundur Búnaðarsambands Suðurlands haldinn í Aratungu þann 18. apríl 2008 samþykkir óbreytt árgjald til Búnaðarsambands Suðurlands, alls kr 1.000,- á félagsmann.

Tillaga 11

Aðalfundur Búnaðarsambands Suðurlands haldinn í Aratungu þann 18. apríl 2008 samþykkir að þóknun aðalfundarfulltrúa miðist við dagpeninga ríkisstarfsmanna. Miða skal við fæðispeninga heilan dag og minnst 10 tíma ferðalag (nú kr. 6.000) x 2. (þ.e. nú kr. 12.000).

Tillaga 12

Aðalfundur Búnaðarsambands Suðurlands haldinn í Aratungu þann 18. apríl 2008 samþykkir að laun stjórnarmanna verði kr. 10.000,- á hvern stjórnarfund auk dagpeninga og aksturs sam-

kvæmt ríkistaxta og framreiknist með vísitölubreytingum samkvæmt grunni í launavísitölu frá apríl 2005. Formaður fái tvöföld laun og dagpeninga á við aðra stjórnarmenn auk aksturs. Formaður fái að auki eingreiðslu sem nemur kr. 150.000,- miðað við árið 2003 sem framreiknast með launavísitölu.

Eftirfarandi ályktunum var vísað til stjórnar Búnaðarsambands Suðurlands til frekari úrvinnslu:

Niðurstöðurnefndar um endurskoðun á starfsemi Búnaðarsambands Suðurlands

Aðdragandi:

Í kjölfar ályktunar síðasta aðalfundar Búnaðarsambands Suðurlands, skipaði stjórn þess eftirtalda í nefnd til að endurskoða starfsemi sambandsins.

Guðbjörgu Jónsdóttur tilnefnda af stjórn Búnaðarsambands Suðurlands, Sigurð Loftsson tilnefndan af Félagi kúabænda á Suðurlandi, Sigríði Jónsdóttur tilnefnda af félögum sauðfjárbænda á Suðurlandi og Berg Pálsson tilnefndan af Hrossaræktarsamtökum Suðurlands.

Auk þess naut nefndin aðstoðar Runólfs Sigursveinssonar ráðunauts.

Ályktun aðalfundarins var svohljóðandi:

„Aðalfundur Búnaðarsambands Suðurlands haldinn að Heimalandi 20. apríl 2007 beinir því til stjórnar, að skipa starfsnefnd til að endurskoða starfsemi Búnaðarsambandsins. Nefndin skal m.a. vinna, í samráði við búgreinafélögin á svæðinu, tillögur um eftirfarandi og skila fyrir næsta aðalfund:

1. Hvaða verkefni skuli kostuð af búnaðarlagasamningi.
2. Hvert sé eðlilegt grunnjald hvernar búgreinar af búnaðargjaldi.
3. Hvað skuli teljast grunnþjónusta hvernar búgreinar og hvaða þjónusta skuli seld.“

Niðurstaða:

Nefndin leggur til að unnið verði áfram að endurskipulagningu leiðbeiningastarfs Búnaðarsambandsins. Lögð er áhersla á að starfsemi sé gert fært að þróast í takt við þarfir notendanna og sérhæfing verði aukin. Skilgreina þarf til hvaða verkefna sameiginlegum fjármunum skuli varið. Unnið verði að bættri nýtingu þekkingar og fjármuna með því að draga úr hólfaskiptingu milli búnaðarsambanda og láta frekar einstök verkefni og sérhæfingu starfsmanna ráða um aðgengi notenda að þjónustu en núverandi skiptingu í starfsvæði.

Nefndin leggur áherslu á eftirfarandi atriði í þessu sambandi.

- Eðlilegt er að þeir liðir sem tengjast eftirlitsþáttum séu að fullu kostaðir af búnaðarlagasamningi.
- Tryggt verði að fjármunir sem ætlaðir eru af búnaðarlagasamningi til kynbótaskýrsluhalds séu fullnægjandi fyrir það verkefni.
- Eðlilegt er að það hlutfall búnaðargjalds sem ætlað er að standa straum af þeirri grunnþjónustu sem krafist er verði jafnt hjá öllum búgreinum. Þetta gjald er nú 0.1% hjá öllum greinum nema nautgripa-, sauðfjár-, hrossa- og loðdyrarækt.
- Grunnþjónusta verði bundin við ábendingar varðandi leit að upplýsingum og ráðgjöf svo og hvar aðstoðar er að leita varðandi réttarstöðu viðkomandi.
- Öll fagleg ráðgjöf, sem ekki nýtur stuðnings annarstaðar frá, skal seld á kostnaðarverði. Sé hinsvegar um að ræða verulega inn-

komu af búnaðargjaldi einstakra greina, skulu bændur innan hennar njóta þess með afsláttum.

- Samkvæmt þessu verði unnin gjaldskrá sem endurspeglir raunverulegan kostnað við þjónustuna. Hún skal vera opinber og aðgengileg öllum, ásamt þeim afsláttarkjörum sem gilda hverju sinni.
- Gjaldskrárkerfið verði nýtt til að efla fagmennsku og sérhæfingu með samstarfi við önnur búnaðarsambönd. Þannig fengist aukin nýting þekkingar, mannaúts og fjármuna.
- Leitast verði við að bjóða hlutlausu ráðgjöf í viðskiptum bænda við sölu- og þjónustuaðila.

Ljóst er að ekki eru öll þessi atriði á valdi Búnaðarsambands Suðurlands. Því er lagt til að leitað verði samstarfs við önnur búnaðarsambönd sem og Bændasamtök Íslands um leiðir að þessum markmiðum.

Aðalfundur Búnaðarsambands Suðurlands haldinn í Aratungu 18. apríl 2008, lýsir furðu á framfylgni Matvælastofnunar á reglugerð um merkingu búfjár no 289/2005. Fundurinn skorar á sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra að gerðar verði breytingar á reglugerðinni þar um að lágmarksfrávik þurfi til að til afskipta komi.

Greinargerð:

Fjöldi ábendinga hafa borist frá bændum um bréf frá Matvælastofnun, þar sem bændum hefur verið hótad meðferð hjá sýslumanni ef vantað hafa eyrnamerki í lamb í sláturhúsi. Teljum við að hér fari Matvælastofnun offari þar sem það er þekkt að gripir hafi glatað merki á sláturbíl eða í sláturrétt. Lámarsfrávik (t.d. 2-3% af heildar fjölda fjár af bæ) frá reglugerð gæti komið í veg fyrir óþægindi og óþarfa rannsókn á eðlilegum afföllum merkja.

Rekstrargreiningar Sunnu-bænda

Sunnu-bændur eru hvattir til að skila inn rekstrargögnum ársins 2007 um leið og framtöl/ársreikningar liggja fyrir svo hraða megi gerð rekstrargreininga.

Besta formið til úrvinnslu er ársreikningurinn sjálfur og ef bændur vinna gögnin í dkBúbót er hægast að senda hann beint á netfangið margret@bssl.is.

Sunnufólk á BSSL

Leiðrétting

Í síðasta fréttabréfi slæddist inn sú leiðinlega villa að Ljósabrá 363 sem var í 3. sæti í kúaskoðun í Árnassýslu 2007 var ranglega sögð frá Reykjum. Hið rétta er að hún er frá Egilsstaðakotí í Flóa og er meðal annars tvöföld nautsmóðir, þ.e. undan henni hafa verið tekin tvö naut á stöð.

Við biðjum hlutaðeigandi velvirðingar á þessum mistökum sem leiðréttast hér með.

Ný stjórn Búnaðarsambandsins

100. aðalfundi Búnaðarsambands Suðurlands er nú lokið. Á fundinum var kosið um tvo aðalmenn og tvo varamenn í stjórn úr Árnæssýslu. Legið hefur fyrir undanfarna mánuði að Þorfinnur Þórarinnsson formaður stjórnar myndi ekki gefa kost á sér til endurkjörs og því ljóst að breytingar myndu verða á stjórn.

Á aðalfundinum kvað Guðmundur Stefánsson í Hraungerði sér hljóðs og kvaðst jafnframt draga sig út úr stjórn.

Guðbjörg Jónsdóttir á Læk í Flóa og Gunnar Kr. Eriksón á Túnsbergi lýstu yfir framboði sínu á fundinum og fór það svo í atkvæðagreiðslu að þau bæði voru kosin nýir aðalmenn í stjórn. Varamenn í stjórn voru kosin til áframhaldandi setu þau Helgi Eggertsson í Kjarri og María Hauksdóttir í Geirakoti.

Ný stjórn Búnaðarsambands Suðurlands er þá þannig skipuð:

Guðni Einarsson, Þórisholti, Mýrdal
Ragnar Lárusson, Stóradal, V.-Eyjafjöllum
Egill Sigurðsson, Berustöðum, Ásahreppi
Guðbjörg Jónsdóttir, Læk, Flóahreppi
Gunnar Kr. Eiríksson, Túnsbergi, Hrunamannahreppi

Stjórnin mun skipta með sér verkum á fyrsta fundi sínum.

Þorfinnur Þórarinnsson hefur setið í stjórn Búnaðarsambandsins frá árinu 1993, þar af frá árinu 2000 sem formaður stjórnar.

Guðmundur Stefánsson hefur setið í stjórn Búnaðarsambandsins frá árinu 1996 og verið ritari stjórnar lengst af.

Starfsfólk Búnaðarsambands Suðurlands þakkar Þorfinni og Guðmundi fyrir farsælt samstarf á liðnum árum um leið og nýir stjórnarmenn eru boðnir velkomnir til starfa.

Tilraunabúið á Stóra-Ármóti Rafmagnstafla brennur yfir

Rafmagnstafla í aðstöðurymi tilraunafjóssins á Stóra-Ármóti brann yfir í lok mars og einskær heppni að ekki hlytist af brunni. Unnið hafði verið að þrífum í aðstöðunni og líklegasta skýringin sú að vatn hafi náð að leka inn í töfluna eftir köplum sem tengdir eru ofan í töfluna og þannig orsakað skammhlaup. Mun þetta ekki einsdæmi þar sem önnur tafla á öðrum stað í fjósinu brann yfir við samskonar aðstæður fyrir allnokkrum árum. Auk þess hefur frést að skammhlaup hafi orðið í rafmagnstöflu á nágrennabæ fyrir nokkrum árum einmitt af sömu orsökum.

Af þessu má læra að aldrei skyldi tengja rafmagnskapla ofan í rafmagnstöflur, tengla, rofa eða tengidósir í útihúsum heldur alltaf upp í þær, þ.e. að leiðslurnar inn í töfluna komi neðan frá. Rafmagnstöflurnar eru gerðar til að þola vatnsþrýsting en þola illa leka meðfram köplum eftir því sem frá líður uppsetningu. Gúmmí eða plastþéttingar sem settar eru í götin þar sem kaplarnir koma inn í töfluna munu óhjákvæmilega skorpna eða rýrna eftir því sem árin líða og missa þar með tilgang sinn.

Hafið þetta í huga, bændur og rafvirkjar!

Að auki skal minnt á að söluaðilar eldvarnarbúnaðar hafa til sölu svokallaða töfluslökkvara sem er ódýr trygging ef svona aðstaða kemur upp. Töfluslökkvarar virka líkt og sjónvarpsslökkvarar sem markaðssettir voru fyrir nokkrum árum, þ.e. dufthylki sem springur ef eldur kemst í kveikþráð slökkvarans.

Þórunn og Ketill á Brúnastöðum ásamt Magnúsi B. Jónssyni við afhendingu verðlaunanna.

Besta nautið fætt 2001 verðlaunað

Á aðalfundi Búnaðarsambands Suðurlands þann 18. apríl sl. afhenti Magnús B. Jónsson, landsráðunautur í nautgriparækt, verðlaun fyrir besta nautið í 2001 árgangi nauta. Þau féllu að þessu sinni í hlut þeirra Ketils og Þórunnar á Brúnastöðum fyrir nautið Spotta 01028.

Magnús sagði að þessi árangur Brúnastaðabænda væri engin tilviljun, þetta væri í þriðja sinn sem naut frá Brúnastöðum hlyti þessa nafnbót. Áður hefðu Bróðir 75001 og Rauður 82025 hlotið þessa nafnbót. Þá hefði mikill fjöldi nauta verið tekinn á Nautastöðina frá Brúnastöðum, ekki hvað síst á undanförunum árum, sem sýndi að nautgriparækt á Brúnastöðum stæði á gömlum og traustum merg enda verið stunduð þar á markvissan hátt um áratugaskeið.